

Suvestinė redakcija nuo 2012-05-27 iki 2012-07-14

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [82-3522](#), i. k. 1021100NUTA00001283

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL KASOS APARATŲ DIEGIMO IR NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2002 m. rugpjūčio 13 d. Nr. 1283
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašą (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

2. Pavesti:

2.1. Finansų ministerijai parengti ir patvirtinti:

2.1.1. Pinigų priėmimo ir pinigų išmokėjimo kvitų naudojimo, išrašymo ir apskaitos taisykles;

2.1.2. Bilietų naudojimo ir apskaitos taisykles;

2.1.3. Neteko galios nuo 2005-08-12

Punkto naikinimas:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

2.2. Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos (toliau vadinama – Valstybinė mokesčių inspekcija) iki šio nutarimo įsigaliojimo:

2.2.1. patvirtinti Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą;

2.2.2. parengti ir suderinus su Finansų ministerija patvirtinti:

2.2.2.1. spaustuvėje numeruotų momentinės, piniginės-daiktinės loterijos ir vietinio susisiekimo maršrutų keleivinio transporto bilietų, realizuotų spaudos kioskuose, parduotuvėse ar kitose prekybos vietose, pardavimo įplaukų apskaitos taisykles;

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

2.2.2.2. Įplaukų, gautų iš prekybos (paslaugų teikimo) automatų, apskaitos ir šių automatų naudojimo taisykles;

2.2.2.3. kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių įtraukimo į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą taisykles;

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

2.2.2.4. Kasos aparatų naudojimo taisykles;

2.2.2.5. Specialių lipdukų (plombų) gamybos, įsigijimo, apskaitos ir naudojimo (plombavimo) taisyklės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

2.3. Valstybinei mokesčių inspekcijai:

2.3.1. iki 2003 m. gruodžio 31 d. parengti, suderinus su Finansų ministerija, patvirtinti ir paskelbti „Valstybės žiniuose“ Kasos aparatų bei prekybos (paslaugų teikimo) automatų, įtraukiamų į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą, techninius reikalavimus;

2.3.2. iki 2004 m. gruodžio 31 d. parengti, suderinus su Finansų ministerija, patvirtinti ir paskelbti „Valstybės žiniuose“ Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų elektroninės kontrolinės juostos duomenų kaupimo ir saugojimo elektroninėse laikmenose specialius techninius reikalavimus.

2.3.3. iki 2004 m. gruodžio 31 d. parengti, patvirtinti ir paskelbti „Valstybės žiniuose“ Kasos aparatų ir su jais susijusių įrenginių techninės priežiūros bei remonto darbų sertifikavimo taisyklės.

Papildyta punktu

Nr. [1250](#), 2004-10-05, *Žin.*, 2004, Nr. 148-5361 (2004-10-07), i. k. 1041100NUTA00001250

Papildyta punktu

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

3. Nustatyti, kad ministerijos ir kitos valstybės institucijos jų reguliavimo sričiai priskirtų rūšių veiklai vykdyti gali:

3.1. suderinusios su Valstybine mokesčių inspekcija, nustatyti papildomus privalomus kasos aparatų kvituose ir ataskaitose spausdinamus rekvizitus ir (ar) papildomas tokiems kasos aparatams privalomas vykdyti funkcijas, taip pat kitus specialius kasos aparatų naudojimo reikalavimus;

3.2. suderinusios su Finansų ministerija, nustatyti pavyzdinės formos apskaitos dokumentą, naudojamą vietoj pinigų priėmimo (pinigų išmokėjimo) kvito. Toks apskaitos dokumentas privalo turėti visus 2.1.1 punkte nurodytose taisyklėse nustatytus pinigų priėmimo (pinigų išmokėjimo) kvito privalomus rekvizitus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

4. Pripažinti netekusiais galios:

4.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. kovo 27 d. nutarimą Nr. 392 „Dėl kasos aparatų degalinėse keitimo tvarkos ir sąlygų“ (*Žin.*, 1996, Nr. 30-751);

4.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. birželio 4 d. nutarimą Nr. 664 „Dėl kasos aparatų diegimo ir naudojimo“ (*Žin.*, 1998, Nr. 53-1463);

4.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimą Nr. 1493 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 664 „Dėl kasos aparatų diegimo ir naudojimo“ dalinio pakeitimo“ (*Žin.*, 1999, Nr. 114-3313);

4.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. liepos 28 d. nutarimą Nr. 893 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 664 „Dėl kasos aparatų diegimo ir naudojimo“ dalinio pakeitimo“ (*Žin.*, 2000, Nr. 65-1953);

4.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 12 d. nutarimą Nr. 919 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 664 „Dėl kasos aparatų diegimo ir naudojimo“ dalinio pakeitimo“ (*Žin.*, 2001, Nr. 63-2291).

5. Šis nutarimas, išskyrus 2 ir 3 punktus, įsigalioja nuo 2002 m. lapkričio 1 dienos.

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

FINANSŲ MINISTRĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283

KASOS APARATŲ DIEGIMO IR NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis aprašas reglamentuoja kasos aparatų Lietuvos Respublikoje įrengimo, naudojimo, aptarnavimo ypatumus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

2. Šio Aprašo reikalavimų privalo laikytis visi ūkio subjektai, kurie parduoda prekes arba teikia paslaugas asmenims, atsiskaitantiems su jais grynaisiais pinigais ir (ar) mokėjimo kortelėmis, arba superka prekes iš asmenų, atsiskaitydami su jais grynaisiais pinigais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

3. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

Kasos aparatas – elektroninis kasos aparatas (fiskalinis ar nefiskalinis), kompiuterinė kasos sistema arba kasos terminalas, atitinkantis šių įrenginių techninius reikalavimus.

Nefiskalinis kasos aparatas – kasos aparatas, įtrauktas į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą iki 1996 m. birželio 1 d. (buvusį pirmojo etapo Valstybės registrą).

Fiskalinis kasos aparatas – kasos aparatas, įtrauktas į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą po 1996 m. birželio 1 d. (buvusį antrojo etapo Valstybės registrą). Šiuo aparatu sukaupti duomenys saugomi vienkartinio įrašymo (fiskalinėje) atmintyje. Fiskaliniai kasos aparatai gali būti ir specializuoti.

Specializuotas kasos aparatas – kasos aparatas, spausdinantis specialios formos bei turinio dokumentus ir atitinkantis papildomus techninius reikalavimus, nustatytus Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau vadinama – Valstybinė mokesčių inspekcija) patvirtintuose Kasos aparatų bei prekybos (paslaugų teikimo) automatų, įtraukiamų į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą, techniniuose reikalavimuose.

Kasos aparato kasa – kasos aparato grynųjų pinigų saugojimo vieta, o jeigu naudojamas nešiojamasis kasos aparatas – viena talpykla (prekystalio stalčius, rankinė ar dėžutė), kurioje saugomi visi gryniesi pinigai, gauti iš asmenų už prekes (paslaugas).

Kasos aparato skyrius – kasos aparato elektroninės atminties dalis, kurioje gamintojo nustatytu ir instrukcijoje aprašytu būdu kaupiami duomenys apie įplaukas ar išlaidas. Skyriuose įplaukos ar išlaidos gali būti grupuojamos pagal prekių rūšis, atsiskaitymo būdus ir panašiai.

Kasininkas – ūkio subjekto darbuotojas, kuris prekių pardavimo (paslaugos suteikimo) vietoje kasos aparate fiksuoja asmens atsiskaitymą ir išduoda jam pinigų priėmimo ir (arba) išmokėjimo apskaitos dokumentą. Šiuo atveju darbuotoju taip pat laikomas individualios įmonės savininkas, kuris pats atlieka minėtas funkcijas, arba ūkinės bendrijos tikrasis narys, kuris minėtas funkcijas atlieka bendrosios jungtinės veiklos sutarties pagrindu, taip pat individualia veikla besiverčiantis gyventojas.

Kasos aparato kvitas – kasos aparatu išspausdintas specialios formos ir turinio prekių (paslaugų) pardavimo ir (ar) prekių pirkimo dokumentas, atitinkantis kasos aparatų techninius reikalavimus. Kvite turi būti išspausdinti visi šiame apraše nustatyti rekvizitai, o pirkėjo

pageidavimu papildomai įrašomi ir kituose teisės aktuose nustatyti privalomi apskaitos dokumentų rekvizitai.

Pinigų priėmimo kvitas – apskaitos dokumentas, kuris nustatytaisiais atvejais išduodamas pardavus prekę arba suteikus paslaugą.

Kasos operacijų atlikimo vieta – patalpa, kurioje įrengtas kasos aparatas, kasa ir kasininko darbo vieta, ar tokios patalpos dalis, nuo asmenų atskirta pertvara, prekystaliu, baro ar specialiai tokiai darbo vietai skirtais baldais. Kasos operacijų atlikimo vieta gali būti kelių transporto priemonė ar jos dalis, laikinasis prekystalis ir kita vieta, kurioje įrengtas kasos aparatas.

Asmuo – prekes perkantis, paslaugas gaunantis ir prekybos ar paslaugų suteikimo vietoje už jas atsiskaitantis juridinis arba fizinis asmuo.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įsteigtas ir veikiantis juridinis asmuo, užsienio juridinis asmuo ar jo padalinys, taip pat fizinis asmuo, kurie Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka verčiasi ūkine komercine veikla.

Atsiskaitymas – pinigų mokėjimo veiksmas, kuriuo įvykdomas asmens piniginis įsipareigojimas ūkio subjektui arba ūkio subjekto piniginis įsipareigojimas asmeniui.

Aptarnavimo įmonė – juridinis asmuo, turintis Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka išduotą sertifikatą, leidžiantį atlikti jame įrašytų modelių kasos aparatų ir su jais susijusių įrenginių techninės priežiūros ir remonto darbus.

Aptarnavimo įmonės specialistas – aptarnavimo įmonės darbuotojas, turintis Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka išduotą sertifikatą, leidžiantį atlikti jame įrašytų modelių kasos aparatų ir su jais susijusių įrenginių techninės priežiūros ir remonto darbus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [1250](#), 2004-10-05, *Žin.*, 2004, Nr. 148-5361 (2004-10-07), i. k. 1041100NUTA00001250

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Nr. [5](#), 2011-01-12, *Žin.*, 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

4. Kasos aparatai turi būti įrengti ir naudojami kiekvienoje atsiskaitymo vietoje (išskyrus šio aprašo 10–12 punktuose nurodytus atvejus), kurioje:

4.1. asmenys už prekes (paslaugas) atsiskaito grynaisiais pinigais ir (ar) mokėjimo kortelėmis;

4.2. asmenims už perkamas iš jų prekes mokama grynaisiais pinigais, kai neišduodamas kitoks (ne kasos aparato kvitas) apskaitos dokumentas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

5. Kiekvienam su ūkio subjektu atsiskaičiusiam asmeniui, kai šiame apraše nustatyta atsiskaitymo vietoje įrengti kasos aparatai, privaloma išduoti kasos aparato kvitą, išskyrus šios tvarkos 10.2 punkte nurodytus atvejus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

II. KASOS APARATŲ ĮRENGIMO IR NAUDOJIMO YPATUMAI

6. Visi ūkio subjektai, prekiaujantys naftos produktais, automobilių dujomis, alkoholiniais gėrimais, apdorotu tabaku arba cukrumi, kiekvienoje mažmeninės prekybos šiais produktais atsiskaitymo vietoje privalo įrengti kasos aparatai.

7. Degalinėse turi būti įrengti ir naudojami specializuoti degalinių fiskaliniai kasos aparatai.

Kartu su specializuoto degalinių kasos aparato finansinėmis dienos ataskaitomis (arba šiose ataskaitose) turi būti spausdinamos ir kasos operacijų žurnale klijuojamos kiekvienos rūšies degalų (įskaitant automobilių dujas) parduoto kiekio ataskaitos.

8. Visi prekybos ir viešojo maitinimo ūkio subjektai, prekiaujantys alkoholiniais gėrimais (įskaitant alų), įplaukas, gautas už šių gėrimų realizavimą, turi registruoti atskirame kasos aparato skyriuje (skyriuose).

Parduotuvėse, išskyrus kaimo parduotuves, atsiskaityti už alkoholinius gėrimus turi būti įrengti ir naudojami tik fiskaliniai kasos aparatai. Ši nuostata netaikoma, jeigu prekiaujama tik alumi.

Visi ūkio subjektai tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminių realizavimo įplaukas turi registruoti atskirame kasos aparato skyriuje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1250](#), 2004-10-05, Žin., 2004, Nr. 148-5361 (2004-10-07), i. k. 1041100NUTA00001250

9. Visi ūkio subjektai, organizuojantys azartinius lošimus, privalo įrengti kasos aparatą ir kiekvienam asmeniui išduoti kasos aparato kvitą, jeigu kasoje keičiami gryniesi pinigai į žetonus, o žetonai – į grynuosius pinigus, išskyrus tuos atvejus, kai žetonai už grynuosius pinigus įsigijami lošimo metu prie lošimo stalo.

Lošimų namų (kazino), automatų ir bingo salonų laimėjimų išmokėjimą asmenims reglamentuoja Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymas (Žin., 2001, Nr. 43-1495).

10. Nereikalaujama naudoti kasos aparatų ir pirkėjui nereikalaujant išduoti pinigų priėmimo kvitų arba kitų vietų jų naudojamų apskaitos dokumentų:

10.1. kioskuose, kuriuose periodinės spaudos pardavimo įplaukos sudaro 60 procentų ir daugiau paskutiniųjų trijų mėnesių bendrųjų įplaukų ir kuriuose neprekiuojama alumi, apdorotu tabaku ir (ar) cukrumi. Kiekviename kioske turi būti atskirai tvarkoma įplaukų už parduotą periodinę spaudą ir bendrųjų įplaukų apskaita.

Kasos aparatai šiuose kioskuose turi būti įrengti per mėnesį po to mėnesio, kuriam pasibaigus minėtoji pardavimo įplaukų dalis nesudarė 60 procentų. Ūkio subjekto prašymu Valstybinė mokesčių inspekcija iki trijų mėnesių gali pratęsti nurodytąjį kasos aparatų įrengimo terminą. Įrengti kasos aparatai turi būti naudojami nuolat, neatsižvelgiant į vėliau (po kasos aparato įrengimo dienos) gautą minėtojo pardavimo įplaukų dalį;

10.2. spaudos kioskų, parduotuvių ar kitų prekybos vietų pardavimo įplaukoms už tose prekybos vietose realizuotus spaustuvėje numeruotus momentinės, piniginės-daiktinės loterijos ir vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutų keleivinio transporto bilietus apskaityti, net jeigu juose prekiaujama ne tik nurodytosiomis prekėmis ir yra įrengti kasos aparatai.

Įplaukos, gautos už šiame punkte nurodytų bilietų pardavimą ir neregistruojamos kasos aparatu, turi būti apskaitomos Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka;

10.3. ūkio subjektams, kurie asmenų įmokų grynaisiais pinigais priėmimą įformina įmonės kasoje kasos pajamų orderiu, vadovaudamiesi Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 179 (Žin., 2000, Nr. 15-398);

10.4. įplaukoms, gautoms už būtiniosios karo tarnybos karių viešojo maitinimo paslaugas, teikiamas uždaruose jų maitinimo objektuose, apskaityti;

10.5. prekybos ir viešojo maitinimo ūkio subjektams arba jų padaliniais, kurie asmenis aptarnauja tik vykstančių pramogų, sporto, kultūros renginių metu ir šių renginių metu neprekiuoja alkoholiniais gėrimais (išskyrus alų) bei apdorotu tabaku.

Šiame punkte nurodyti ūkio subjektai arba jų padaliniai prekybos vietoje privalo turėti prekių įsigijimo dokumentą arba jo kopiją ir ūkio subjekto vadovo patvirtintą kainoraštį;

10.6. bankams, išskyrus specializuotas valiutos keityklas, kurios atlieka tik valiutos keitimo operacijas ir nenaudoja bankų patvirtintų specializuotų kompiuterinių kasos programų;

10.7. tarptautinėse, nacionalinėse ir kitokiose Lietuvos Respublikoje organizuojamose iki 10 dienų trukmės parodose-mugėse, kuriose ūkio subjektai (įskaitant užsienio ūkio subjektus) parduoda savo gamybos produkciją. Ši nuostata netaikoma ūkio subjektams, parodose-mugėse prekiaujantiems alkoholiniais gėrimais (išskyrus alų, taip pat natūralios fermentacijos sidrą, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 6 procentų) ir (ar) apdorotu tabaku;

10.8. fiziniams asmenims, prekiaujantiems jų pačių surinktomis, neperdirbtomis miško gėrybėmis;

10.9. *Neteko galios nuo 2011-01-16*

Punkto naikinimas:

Nr. [5](#), 2011-01-12, *Žin.* 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

10.10. prekiaujantiems savo (nuosavybės teise priklausančiame ar kitais teisėtai pagrindais naudojamame) namų valdos žemės sklype, mėgėjų sodo sklype arba kitoje žemės ūkio valdoje (ūkyje), kurių ekonominis dydis neviršija 1 ekonominio dydžio vieneto, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme (*Žin.*, 1996, Nr. 55-1287; 2002, Nr. 123-5512), išaugintais žemės ūkio produktais ir iš jų pagamintais maisto produktais, jeigu prekiautojas prekybos vietoje turi dokumentus, patvirtinančius žemės valdymą arba naudojimą, ir asmens dokumentą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [5](#), 2011-01-12, *Žin.*, 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

10.11. lengvuosiuose taksi automobiliuose, kuriuose įrengti ir teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje užregistruoti taksometrai. Kiekvienam taksometrui turi būti pildomas teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje užregistruotas taksometro kasos operacijų žurnalas. Taksometrų ir jų žurnalų registravimo ir pildymo taisyklės nustato Valstybinė mokesčių inspekcija;

10.12. vietinio (miesto) reguliaraus susisiekimo maršrutuose, kuriuose naudojami savivaldybės patvirtintų pavyzdžių bilietai. Ne mažiau kaip pusė visų kiekvieną mėnesį vežėjo parduotų bilietų turi būti realizuota spaudos kioskuose, parduotuvėse ar kitose prekybos vietose;

10.13. bibliotekose – jų vykdomos veiklos įplaukoms apskaityti;

10.14. prekiaujant tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų spausdintais loterijos bilietais, šių terminalų apskaitomais momentinės loterijos, transporto ar kultūros, meno, sporto, pramogų, švietimo, mokslo, mokymo renginių bilietais, viešojo judriojo telefono ryšio pokalbių sąskaitų elektroniniais papildymais, taip pat kai per šiuos terminalus mokamos ir apskaitomos pinigų sumos už trečiųjų asmenų tiekiamas prekes ir teikiamas paslaugas.

Kiekvienam tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalui turi būti pildomas teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje, kurios teritorijoje jis veikia, registruotas kasos operacijų žurnalas, kurio pildymo taisyklės nustato Valstybinė mokesčių inspekcija;

Punkto pakeitimai:

Nr. [491](#), 2008-05-21, *Žin.*, 2008, Nr. 61-2315 (2008-05-29), i. k. 1081100NUTA00000491

10.15. bendrojo lavinimo mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo bei profesinio mokymo įstaigose – jų vykdomos veiklos įplaukoms apskaityti, taip pat ir ūkio subjektams – įplaukoms už jų teikiamas viešojo maitinimo paslaugas bendrojo lavinimo mokyklų ir ikimokyklinio ugdymo bei profesinio mokymo įstaigų patalpose apskaityti;

10.16. ne patalpose (lauke) įrengtose prekybos vietose.

Ši nuostata netaikoma, jeigu prekiaujama alumi (išskyrus šio Aprašo 10.5 ir 10.7 punktuose nurodytus atvejus), apdorotu tabaku ir (ar) cukrumi;

Punkto pakeitimai:

Nr. [5](#), 2011-01-12, *Žin.*, 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

Nr. [297](#), 2011-03-16, *Žin.*, 2011, Nr. 33-1543 (2011-03-19), i. k. 1111100NUTA00000297

10.17. kaimo vietovėse esančiose pirminės sveikatos priežiūros įstaigose aprūpinant gyventojus vaistiniais preparatais Gyventojų aprūpinimo vaistiniais preparatais ir medicininės paskirties produktais per kaimo vietovėse esančias pirminės sveikatos priežiūros įstaigas taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 805 (*Žin.*, 2007, Nr. 90-3574), nustatyta tvarka.

Papildyta punktu

Nr. [1193](#), 2009-09-30, *Žin.*, 2009, Nr. 118-5070 (2009-10-03), i. k. 1091100NUTA00001193

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

10¹. Kai šio Aprašo 10.2, 10.12 ir 10.14 punktuose nustatytais atvejais kiekvienam asmeniui išduodamas bilietas, pinigų priėmimo kvitas ar kitas vietoj jo naudojamas apskaitos dokumentas papildomai neišrašomas.

Papildyta punktu

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

11. Naudoti kasos aparatų nereikalaujama, kai kiekvienam asmeniui išduodamas pinigų priėmimo kvitas arba kitas teisės aktų nustatytais atvejais vietoj jo naudojamas apskaitos dokumentas arba bilietas:

11.1. gyvenamosiose, darbo ar kitose asmenų iškvietyje nurodytose prekių pristatymo (paslaugų suteikimo) vietose, kuriose už prekes (paslaugas) atsiskaitoma grynaisiais pinigais;

11.2. kaimo vietovių pirminės sveikatos priežiūros ir slaugos įstaigose (medicinos punktuose), išskyrus šio Aprašo 10.17 punkte nurodytu atveju;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1193](#), 2009-09-30, *Žin.*, 2009, Nr. 118-5070 (2009-10-03), i. k. 1091100NUTA00001193

11.3. ne patalpose (lauke) įrengtose paslaugų teikimo vietose (turgavietėse jų administratorių nustatytiems mokesčiams priimti, nesaugomose automobilių stovėjimo aikštelėse, turto nuomos (dviračių, valčių ar kito turto nuomos ir panašiai) bei viešuosiuose tualetuose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [297](#), 2011-03-16, *Žin.*, 2011, Nr. 33-1543 (2011-03-19), i. k. 1111100NUTA00000297

11.4. teatrų, muziejų, savivaldybių kultūros centrų, kino teatrų ir kino rodymo punktų, sporto, pramogų ir koncertinių įmonių bilietų kasose, kuriose parduodami tik bilietai, naudojami ir apskaitomi finansų ministro nustatyta tvarka, ir tokiems renginiams skirti informaciniai ar reklaminiai leidiniai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

11.5. sugedus kasos aparatui arba pažeidus jo plombą, taip pat kitais šio tvarkos Aprašo 30 ir 44 punktuose nustatytais atvejais, kai atitinkamą kasos aparatą naudoti draudžiama, tačiau tik tokio kasos aparato remonto, aptarnavimo ar keitimo laikotarpiu ir tik iškvietus aptarnavimo specialistą ir (ar) užregistravus iškvietyje kasos operacijų žurnale pagal šios tvarkos 29 punkto reikalavimus;

11.6. tarptautiniais reguliariais susisiekimo maršrutais važiuojančiose keleivinio transporto priemonėse, kai išduodami tarptautinėse sutartyse nustatytos formos bilietai.

11.7. *Neteko galios nuo 2012-05-27*

Punkto naikinimas:

Nr. [566](#), 2012-05-23, *Žin.*, 2012, Nr. 60-3024 (2012-05-26), i. k. 1121100NUTA00000566

Papildyta punktu

Nr. [1262](#), 2011-10-27, *Žin.*, 2011, Nr. 133-6317 (2011-11-08), i. k. 1111100NUTA00001262

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

12. Nereikalaujama, kad kasos aparatai būtų naudojami:

12.1. gyventojų, kurie verčiasi individualia veikla, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (*Žin.*, 2002, Nr. 73-3085), ir teikia paslaugas arba parduoda savo gamybos ne maisto prekes;

Punkto pakeitimai:

Nr. [5](#), 2011-01-12, *Žin.*, 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

Nr. [1262](#), 2011-10-27, *Žin.*, 2011, Nr. 133-6317 (2011-11-08), i. k. 1111100NUTA00001262

Nr. [566](#), 2012-05-23, *Žin.*, 2012, Nr. 60-3024 (2012-05-26), i. k. 1121100NUTA00000566

12.2. organizuojant lošimus B kategorijos lošimo automatais arba žaidimus žaidimo automatais, kai į lošimo arba žaidimo automataus įmetami ir laimėjimams išmokėti per lošimo automataus naudojami metaliniai pinigai;

12.3. atsiskaitymui tarp ūkio subjektų;

12.4. avansams, užstatams priimti (daiktų nuomos ir panašiais atvejais) ir pinigams už anksčiau kreditan parduotas prekes įnešti. Šios įmokos priimamos pagal pinigų priėmimo kvitus. Kai šių ūkinių operacijų atlikimo darbo vietoje įrengtas kasos aparatas ir visi grynieji pinigai laikomi kasos aparato kasoje, dar išspausdinamas ir kasos aparato kvitas, kuriame nurodomas pinigų įdėjimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, Žin., 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

12¹. Be šio Aprašo 10–12 punktuose nurodytų atvejų, kasos aparatų naudoti nereikalaujama ir Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatytais atvejais, kai kasos aparato naudoti neįmanoma dėl objektyvių priežasčių arba kasos aparato naudojimas sukeltų akivaizdžiai neproporcingą administracinę naštą. Tokiais atvejais Valstybinė mokesčių inspekcija, atsižvelgdama į ūkinių operacijų mastą ir pobūdį, nustato ir reikalavimus dėl šio Aprašo 10–12 punktuose nurodytų apskaitos dokumentų išrašymo.

Papildyta punktu

Nr. [566](#), 2012-05-23, Žin., 2012, Nr. 60-3024 (2012-05-26), i. k. 1121100NUTA00000566

III. KASOS APARATŲ EKSPLOATAVIMAS

13. Leidžiama naudoti tik tokių modelių kasos aparatus, kurie Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka įtraukti į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą, išskyrus šio Aprašo 16 punkte nustatytus atvejus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

14. Kasos aparatą turi naudoti tik tas ūkio subjektas, kurio vardu jis užregistruotas teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje, išskyrus tuos atvejus, kai individualia veikla besiverčiantis gyventojas, sudaręs naudojimosi kasos aparatu sutartį, naudoja kito ūkio subjekto vardu užregistruotą kasos aparatą. Tokios sutarties (sutarčių) sudarymas fiksuojamas arba apie jį pranešama Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka. Valstybinė mokesčių inspekcija gali nustatyti kitus atvejus ir sąlygas, kai gali būti naudojamas kito ūkio subjekto vardu užregistruotas kasos aparatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [5](#), 2011-01-12, Žin., 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

15. Prie kiekvieno kasos aparato turi būti techninis pasas, kuris turi būti saugomas visą šio aparato naudojimo laiką. Techninis pasas laikomas kasos operacijų atlikimo vietoje. Transporto priemonėse ir kitose nestacionariose atsiskaitymo vietose gali būti laikoma techninio paso lapo, kuriame įrašyti šio paso registravimo teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje duomenys, kopija. Kasos aparatais prekiaujanti ir juos techniškai aptarnaujanti įmonė neturi teisės ūkio subjektui perduoti neužplombuoto kasos aparato ir (ar) neužregistruoto jo techninio paso.

Aptarnavimo įmonės specialistas, įrengęs kasos aparatą, vietoje užpildo jo techninį pasą ir per 3 darbo dienas pateikia jį užregistruoti teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai, kurios aptarnaujamoje teritorijoje šis aparatas įrengtas. Pase turi būti nurodyti visi aparato įrengimo, profilaktinės apžiūros, remonto, naudotojų (savininkų, nuomininkų ir panašiai), įrengimo adreso bei programos pakeitimo ir skaitiklių duomenys. Programą pakeisti (išskyrus kainas, prekių

pavadinimus ir kodus) gali tik aptarnavimo įmonė. Pase turi būti nurodyta kiekvieno po šio Aprašo įsigaliojimo įrengto fiskalinio kasos aparato darbo programos (programų) kontrolinė suma (sumos).

Draudžiama naudoti kasos aparatą, kol jo techninis pasas neužregistruotas ar neperregistruotas teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje (įrengus naują aparatą arba pasikeitus jo savininkui ar naudotojui ir įrengimo adresui).

Laikinais nenaudojamą kasos aparatą (sustabdžius ūkio subjekto veiklą ir panašiai ilgiau kaip 10 dienų) ar laikinai naudoti kitu adresu perkeltą kasos aparatą (dirbti parodose, mugėse ir panašiai, bet ne ilgiau kaip 10 dienų) išregistruoti ar perregistruoti nebūtina, tačiau iki jo laikino naudojimo kitu adresu pradžios būtina apie tai pranešti teritorinei mokesčių inspekcijai, kurios teritorijoje šis kasos aparatas užregistruotas ir kurios teritorijoje jis bus laikinai naudojamas. Pranešime nurodoma laikino naudojimo kitu adresu pradžios ir pabaigos data. Jeigu numatyta kasos aparato naudojimo kitu adresu pabaigos data pasikeičia, apie tai papildomai pranešama minėtosioms teritorinėms mokesčių inspekcijoms.

Tais atvejais, kai individualia veikla besiverčiantis gyventojas, turėdamas naudotis kasos aparatu sutartį, naudoja kito ūkio subjekto vardu užregistruotą kasos aparatą, kasos aparato perregistruoti nereikalaujama, jei įvykdomos šio Aprašo 14 punkte nurodytos sąlygos. Valstybinė mokesčių inspekcija gali nustatyti kitus atvejus ir sąlygas, kai kasos aparato išregistruoti ar perregistruoti nebūtina.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, Žin., 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Nr. [5](#), 2011-01-12, Žin., 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

16. Iš Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo išbrauktų modelių kasos aparatai, įregistruoti teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje iki šių modelių išbraukimo, gali būti naudojami iki jų visiško nusidėvėjimo arba pirmojo, pasibaigus 9 metams nuo pirmojo įregistravimo teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje datos, sutrikimo, po kurio prarandama visa sukaupta prekybinė informacija (sumuojantieji skaitikliai savaime ima rodyti nulinę padėtį).

Šio punkto pirmojoje pastraipoje nurodyti kasos aparatai 5 metus nuo pirmojo jų įregistravimo dienos gali būti perregistruojami kitos įmonės vardu. Likusį laikotarpį šiuos kasos aparatus gali naudoti tiksliai tos įmonės, kurių vardu paskutinį kartą jie buvo įregistruoti, o reorganizuojamos įmonės gali naudoti tuos kasos aparatus, kuriuos jos buvo įregistravusios iki reorganizavimo.

Draudžiama įsigyti ir pirmą kartą teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje įregistruoti iš Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo išbrauktų modelių kasos aparatus.

Kiekvienas iš Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo išbraukto modelio kasos aparatas turi būti profilaktiškai aptarnautas ne vėliau kaip per 12 mėnesių po paskutinio kasos aparato profilaktinio aptarnavimo ar remonto. Ūkio subjektas privalo kreiptis į aptarnavimo įmonę dėl profilaktinės kasos aparato apžiūros, kaip numatyta šio Aprašo 29 punkte, ne vėliau kaip likus 20 dienų iki 12 mėnesių termino pabaigos. Draudžiama naudoti iš Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo išbraukto modelio kasos aparatą, kuris nebuvo profilaktiškai aptarnautas ar remontuotas ilgiau kaip 12 mėnesių, išskyrus šio Aprašo 27 punkte nustatytą kasos aparato aptarnavimo ar remonto laikotarpį, tačiau tik iškvietus aptarnavimo specialistą ir (ar) užregistravus iškvietimą kasos operacijų žurnale pagal šio Aprašo 29 punkto reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, Žin., 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [661](#), 2011-06-08, Žin., 2011, Nr. 71-3406 (2011-06-11), i. k. 1111100NUTA00000661

17. Kai šio Aprašo 16 punkte nurodytas kasos aparatas nepataisomai sugenda, nusidėvi arba sutrinka jo darbas, kaip nurodyta šios tvarkos 16 punkto pirmojoje pastraipoje, arba likviduojamas ūkio subjektas – kasos aparato savininkas (jeigu aparatas neparduotas ir neperregistruotas iki ūkio subjekto išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro), kasos aparatą per 3 mėnesius teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje, kurios aptarnaujamoje teritorijoje toks kasos aparatas įrengtas, turi išregistruoti ūkio subjektas, kurio vardu jis registruotas. Išregistravimo įrašą techniniame pase, nurodydamas paskutinius skaitiklių duomenis, turi padaryti aptarnavimo įmonės specialistas. Išregistravimo įrašė būtina nurodyti atsakingam saugojimui kasos aparatą priėmusį aparato savininką (ūkio subjektą arba likviduojamo ūkio subjekto steigėją) arba šį aparatą utilizuoti priėmusią aptarnavimo įmonę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

18. Kiekvienam naudojamam kasos aparatui turi būti pildomas atskiras Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka įformintas kasos aparato kasos operacijų žurnalas. Šiame žurnale turi būti kasos aparato kiekvienos darbo dienos ataskaita („Z“), išskyrus šio punkto antrojoje pastraipoje nurodytus atvejus. Valstybinė mokesčių inspekcija Kasos aparatų naudojimo taisyklėse gali nustatyti ir kitus atvejus, kai kasos operacijų žurnale turi būti kitos kasos aparato ataskaitos arba informaciniai duomenys. Dienos ataskaitos turi būti pasirašytos kasos aparatą naudojančio ūkio subjekto vadovo įgalioto atsakingo asmens, kasos aparatą naudojančio gyventojo, įklijuotos ir įregistruotos kasos aparato kasos operacijų žurnale. Žurnalas per darbo dieną laikomas kasos operacijų atlikimo vietoje. Transporto priemonėse ir kitose nestacionariuose atsiskaitymo vietose gali būti laikoma kasos aparato kasos operacijų žurnalo titulinio lapo kopija. Užpildytas kasos operacijų žurnalas saugomas 10 metų. Valstybinė mokesčių inspekcija individualia veikla besiverčiantiems gyventojams gali nustatyti kitokią kasos aparato kasos operacijų žurnalo laikymo prekybos vietoje tvarką.

Kasos aparatų, kurie veikia (išduoda prekę ar suteikia paslaugą ir registruoja įplaukas) be kasininko ar kito darbuotojo (automatinės degalinės, prekybos ir paslaugų automatai), dienos ataskaitas galima spausdinti tik atliekant inkasavimą, bet ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Šių aparatų įplaukas grynaisiais pinigais pagal sutartį gali inkasuoti banko ar kito nustatytąją tvarka veikiančio juridinio asmens inkasavimo tarnyba, nedalyvaujant kasos aparatą naudojančio ūkio subjekto darbuotojams. Tokiu atveju tinkamai parengtas inkasavimo tarnybos įgaliotas materialiai atsakingas asmuo išspausdina kasos aparato dienos ataskaitą, joje nurodo savo pareigas, vardą, pavardę, parašu patvirtina atliktą inkasavimo operaciją ir perduoda ataskaitą ūkio subjektui sutartyje nustatytu būdu ir laiku, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną. Automatinių degalinių kasos operacijų žurnalai gali būti laikomi ūkio subjekto buhalterijoje, juose klijuojamos visos išspausdintos dienos ataskaitos („Z“), kurių bendra įplaukų suma gali būti registruojama vienu įrašu ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [5](#), 2011-01-12, *Žin.*, 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

19. Kasos aparatas nuo neteisėto atidarymo turi būti apsaugotas plomba arba šio Aprašo 23 punkte nurodytu lipduku (toliau vadinama – plomba).

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

20. Kasos aparato duomenys apie priimtų ir inkasuotų grynųjų pinigų sumas turi sutapti su kasos operacijų žurnale įrašytomis sumomis, o šiame žurnale nurodyta inkasuota suma – su kasos pajamų orderiuose įrašyta arba inkasatorių inkasuota suma.

Pinigų inkasavimo terminą ūkio subjektai nusistato vadovaudamiesi Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 179. Iki inkasavimo dalis pinigų saugumo

sumetimais pagal kasos aparatu išspausdintą kasos aparato kvitą, kuriame pažymima apie grynųjų pinigų išėmimą, gali būti perkelta į tam skirtą vietą, įrengtą kasos operacijų atlikimo vietoje arba gretimoje patalpoje, kurioje gryniesi pinigai kartu su kasos aparato kvitu, kuriame nurodyta pinigų išėmimo suma, saugomi iki inkasavimo. Kontroliuojančių institucijų patikrinimo metu šie pinigai pateikiami kartu su jų perkėlimą patvirtinančiais kvitais.

Klaidų taisymas (kai klaida pastebėta baigus spausdinti kvitą ar pirkėjas atsisako sumokėti teisingai išspausdintą sumą) ir prekių grąžinimas įforminami surašant klaidos taisymo ar grąžinamos prekės priėmimo aktą, prie kurio pridedamas klaidingai išspausdintas ar grąžinamos prekės pardavimo kvitas (visais atvejais originalas) ir pinigų išėmimo iš kasos aparato kasos kvitas. Tik tokiu būdu įformintuose aktuose užfiksuota grąžinimų ir taisymų suma dienos pabaigoje registruojama atitinkamoje kasos operacijų žurnalo grafoje ir pagrindžia kasos aparate užregistruotos inkasuotinos realizacijos sumos sumažėjimą.

21. Kasos aparato kasoje ir kasos operacijų atlikimo vietoje draudžiama laikyti neapskaitytus (taip pat asmeninius) pinigus. Kasos aparatu apskaitytų pinigų kiekis turi sutapti su kasos aparato kasoje ir kasos operacijų atlikimo vietoje laikomų pinigų kiekiu.

Valstybinė mokesčių inspekcija individualia veikla besiverčiantiems gyventojams gali nustatyti kitokią pinigų laikymo kasos operacijų atlikimo vietoje tvarką.

Kai prie vieno kasos aparato vienu metu dirba keli kasininkai ir kasos aparatu tvarkoma atskira kiekvieno kasininko įplaukų apskaita, kiekvienam kasininkui įrengiama atskira kasos aparato kasa.

Punkto pakeitimai:

Nr. [5](#), 2011-01-12, *Žin.*, 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

22. Kasos aparatų ir su jais susijusių techninių įrenginių priežiūrą ir remontą gali atlikti tik juridiniai asmenys ir užsienio juridinių asmenų filialai, įregistruoti Lietuvos Respublikoje ir turintys sertifikatą, leidžiantį atlikti jame įrašytų modelių kasos aparatų techninės priežiūros ir remonto darbus. Sertifikatų išdavimo taisyklės nustato Valstybinė mokesčių inspekcija.

Kasos aparatą aptarnauja jį įrengusi aptarnavimo įmonė ar kita tokių modelių kasos aparatus prižiūrinti aptarnavimo įmonė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1250](#), 2004-10-05, *Žin.*, 2004, Nr. 148-5361 (2004-10-07), i. k. 1041100NUTA00001250

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

23. Kasos aparatą įrengusios ir (ar) jį aptarnaujančios įmonės aptarnavimo specialistas privalo jį užplombuoti asmeniniu plombavimo įrankiu, pagamintu pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintą brėžinį, arba specialiu lipduku (plomba), pagamintu, išigyty ir apskaitomu Valstybinės mokesčių inspekcijos nustatyta tvarka. Kasos aparatas plombuojamas pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintą plombavimo planą.

24. Aptarnavimo įmonės privalo plombuoti kasos aparatą taip, kad jis būtų apsaugotas nuo neteisėto atidarymo ir būtų galima identifikuoti aptarnavimo specialistą, plombavusį kasos aparatą.

25. Kasos aparato plomba turi būti pakeista kasos aparatą aptarnavusios įmonės plomba, jeigu pasikeičia kasos aparatą aptarnaujanti įmonė.

Nauja aptarnavimo įmonė, pakeitusi kasos aparato plombą jo aptarnavimo ar remonto metu, apie kasos aparato plombos pakeitimą raštu turi pranešti teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai, kurios aptarnaujamoje teritorijoje registruotas tas kasos aparatas.

26. Aptarnaujančiai įmonei draudžiama aptarnauti jos pačios (įskaitant visus padalinius bei filialus) atsiskaitymui naudojamus kasos aparatus.

27. Ūkio subjektas gali sudaryti ilgalaikę arba vienkartinio kasos aparato aptarnavimo ir (ar) remonto sutartį. Ūkio subjektas, nesudaręs ilgalaikės kasos aparato aptarnavimo ir (ar) remonto sutarties, gali kreiptis į bet kurią šio Aprašo 22 punkte nurodytą aptarnavimo įmonę su prašymu atlikti kasos aparato aptarnavimą ar remontą.

Aptarnavimo įmonė privalo pildyti prašymų registravimo knygą (knygas), kurioje (kuriose) registruojami visi prašymai suremontuoti ar aptarnauti kasos aparatus. Aptarnavimo įmonė prašymų registravimo knygoje turi pažymėti, ar ūkio subjekto prašymas priimtas ar jo atsisakyta.

Aptarnavimo įmonė, priėmusi ūkio subjekto prašymą, ne vėliau kaip per 10 dienų turi suremontuoti arba aptarnauti kasos aparatą. Jeigu dėl techninių priežasčių aptarnavimo įmonė kasos aparato suremontuoti negali, remonto laikotarpis gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 10 dienų.

Kasos aparato remonto arba aptarnavimo laikotarpiu darbas gali būti tęsiamas – išduodami šio Aprašo 11 punkte nurodyti dokumentai, tačiau tik užregistravus aptarnavimo įmonės iškvietimą (kreipimąsi) šios tvarkos 29 punkte nustatyta tvarka. Minėtuojų laikotarpiu gali būti naudojamas ir rezervinis fiskalinis kasos aparatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

28. Kasos aparato techniniame pase turi būti įrašomi kiekvienos profilaktinės apžiūros ir remonto duomenys, nurodant darbo pradžios ir pabaigos datą ir laiką. Prieš apžiūrą ar remontą ir baigus šiuos darbus turi būti išspausdintos ir įklijuotos į techninį pasą kasos aparato programavimo parametrų (išskyrus kasos aparatus, kurie neturi tokios techninės galimybės) ir tarpinė („X“) ataskaitos.

29. Visi aptarnavimo įmonės iškvietimai chronologine tvarka turi būti užregistruoti sugedusio ar aptarnautino kasos aparato kasos operacijų žurnale. Kasos operacijų žurnale nurodoma iškvietimo (kreipimosi) data, laikas, kasos aparatų aptarnavimo įmonės pavadinimas. Tik užregistravus iškvietimą (kreipimąsi) gali būti tęsiamas darbas, kaip numatyta šio Aprašo 27 punkto ketvirtojoje pastraipoje. Keleiviniame transporte iki reiso pabaigos darbas gali būti tęsiamas ir neužregistravus aptarnavimo įmonės iškvietimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

30. Neteko galios nuo 2011-06-12

Punkto naikinimas:

Nr. [661](#), 2011-06-08, *Žin.*, 2011, Nr. 71-3406 (2011-06-11), i. k. 1111100NUTA00000661

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

31. Kasos aparatas turi būti programuojamas taip, kad dienos ir tarpinėse ataskaitose būtų spausdinami išsamūs duomenys apie kiekvieno funkcinio klavišo panaudojimą ar kitokius įregistruotą įplaukų sumą galinčius pakeisti veiksmus (pirkinio grąžinimą, pirkimo panaikinimą, klaidų taisymą, darbą ne prekių registravimo režimu ir panašiai). Pagrindinė (turinti gamintojo įgaliojimus) aptarnavimo įmonė nustato privalomus kasos aparatų modelių programavimo parametrus ir jų sąrašus pateikia Valstybinei mokesčių inspekcijai ir visoms šios įmonės įgaliojimus turinčioms aptarnavimo įmonėms. Kasos aparato aptarnavimo (remonto) metu turi būti tikrinama, ar tas aparatas tinkamai suprogramuotas ir techniškai tvarkingas.

32. Aptarnavimo įmonė, nustačiusi, kad neteisėtai pakeista aptarnaujamo kasos aparato programa ar konstrukcija, privalo apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną pranešti teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai, kurioje įregistruotas kasos aparatas. Konstrukcijos pakeitimu laikomas gamintojo sumontuotų detalių, mazgų, jų sujungimo priemonių išėmimas, pakeitimas, gamintojo nenumatytų dalių prijungimas ar korpuso konstrukcijos pakeitimas, dėl kurio buvo ar galėjo būti pakeistos kasos aparato vykdomos funkcijos.

33. Draudžiama naudoti sugedusį, neplombuotą arba su pažeista plomba, taip pat šio Aprašo 44 punkte nustatytais atvejais keistiną kasos aparatą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Nr. [661](#), 2011-06-08, *Žin.*, 2011, Nr. 71-3406 (2011-06-11), i. k. 1111100NUTA00000661

34. Kasos aparatu išspausdinta informacija apie atliktas ūkines operacijas privalomuose kvituose ir kontrolinėje juostoje turi būti tapati. Dirbti kasos aparatu be kontrolinės juostos draudžiama (išskyrus šio Aprašo 42 punkto antrojoje pastraipoje nustatytus atvejus). Panaudota kasos aparato kontrolinė juosta saugoma dvejus metus.

Kasos aparatuose, atitinkančiuose Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintus Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų elektroninės kontrolinės juostos duomenų kaupimo ir saugojimo elektroninėse laikmenose specialius techninius reikalavimus, gali būti naudojama elektroninė kontrolinė juosta, kurios kaupiami duomenys gali būti saugomi elektroninėse laikmenose

Punkto pakeitimai:

Nr. [1799](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4994 (2002-11-22), i. k. 1021100NUTA00001799

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

IV. REIKALAVIMAI IŠDUODAMIEMS KASOS APARATŲ KVITAMS

35. Asmeniui išduodamame kasos aparato kvite turi būti:

35.1. nefiskaliniu kasos aparatu išspausdintame kvite – ryškūs, lengvai įskaitomi šie duomenys:

35.1.1. unikalus kasos aparato numeris, sudarytas iš ūkio subjekto, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo, kodo (arba ūkio subjekto kodo, jeigu jis nėra šio mokesčio mokėtojas) ir nuo jo atskirto kasos aparato eilės arba korpuso numerio;

35.1.2. prekės (paslaugos) kaina;

35.1.3. visa mokėtina suma;

35.1.4. pridėtinės vertės mokesčio suma, jeigu ūkio subjektas yra šio mokesčio mokėtojas;

35.1.5. kvito išdavimo data, laikas ir eilės numeris;

35.2. fiskaliniu kasos aparatu išspausdintame kvite – ryškūs, lengvai įskaitomi šie duomenys:

35.2.1. kvito antraštė (ūkio subjekto pavadinimas, kasos aparato įrengimo adresas ir pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo kodas arba ūkio subjekto kodas, jeigu jis nėra šio mokesčio mokėtojas);

Punkto pakeitimai:

Nr. [1250](#), 2004-10-05, *Žin.*, 2004, Nr. 148-5361 (2004-10-07), i. k. 1041100NUTA00001250

35.2.2. kvito eilės numeris, išdavimo data ir laikas;

35.2.3. prekės (paslaugos) arba jų grupės pavadinimas;

35.2.4. prekės (paslaugos) kaina;

35.2.5. prekių (paslaugų) kiekis;

35.2.6. visa mokėtina suma;

35.2.7. pridėtinės vertės mokesčio suma, jeigu ūkio subjektas yra šio mokesčio mokėtojas;

35.2.8. iš asmens gauta suma;

35.2.9. grąža;

35.2.10. fiskalinis logotipas ir unikalus kasos aparato numeris.

36. Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais atsiskaitymo vietose, kuriose pagal šio Aprašo 8 punktą turi būti įrengti fiskaliniai kasos aparatai, taip pat degalinėse asmeniui išduodamame kvite turi būti išspausdintas kiekvienos prekės (ne degalinėse – kiekvieno alkoholinio gėrimo arba alkoholinių gėrimų grupės) pavadinimas. Valstybinė mokesčių inspekcija gali nustatyti kitokius, negu nurodyti šio Aprašo 35 punkte, individualia veikla besiverčiančių gyventojų naudojamų kasos aparatų spausdinamų kasos aparato kvitų rekvizitus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Nr. [661](#), 2011-06-08, *Žin.*, 2011, Nr. 71-3406 (2011-06-11), i. k. 1111100NUTA00000661

37. Prekių supirkimo kvite turi būti išspausdintas kiekvienos superkamos prekės pavadinimas (gali būti simbolinis), vieneto kaina, vienetų skaičius ir visa pirkimo suma, o dienos finansinėje ataskaitoje – bendra už nupirktas prekes išmokėta pinigų suma. Ataskaitose turi būti spausdinamas ir nupirktų prekių vienetų skaičius.

38. Keleiviniame kelių transporte naudojami kasos aparatai, pagal kurių duomenis iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ar savivaldybių biudžetų vežėjams kompensuojamos už lengvatinių keleivių vežimą negautos pajamos, turi keleivių biliete (kvite) spausdinti išvykimo ir atvykimo stotelių pavadinimus (išskyrus vietinio (miesto) susisiekimo maršrutus) ir nuolaidos dydį procentais

Punkto pakeitimai:

Nr. [1799](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4994 (2002-11-22), i. k. 1021100NUTA00001799

39. Asmeniui išduodamame kasos aparato kvite jo reikalavimu ir esant kasos aparato techninėms galimybėms gali būti spausdinami papildomi rekvizitai – prekių ar paslaugų pirkėjo pavadinimas ir kodas arba vardas, pavardė ir asmens kodas (jeigu pirkėjas yra fizinis asmuo).

40. Tarptautiniame jūrų ar oro uoste esančioje specialioje prekybos vietoje parduodant prekes, kurios pagal galiojančius teisės aktus neapmokestinamos muitais ir (arba) kurioms taikomos Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo (*Žin.*, 2001, Nr. 98-3482; 2004, Nr. 26-802) 17 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir (arba) Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (*Žin.*, 2002, Nr. 35-1271) 53 straipsnio 4 dalyje nustatytos mokesčių lengvatos, taip pat parduodant minėtas prekes reiso metu keleiviams, vykstantiems oro ar jūrų transportu į paskirties tašką už Europos Bendrijų teritorijos, išduotame kasos aparato kvite, be šio Aprašo 35 punkte nurodytų rekvizitų, turi būti nurodyta valstybė, į kurią vyksta keleivis, ir keleivio bilieto (arba reiso) numeris.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1250](#), 2004-10-05, *Žin.*, 2004, Nr. 148-5361 (2004-10-07), i. k. 1041100NUTA00001250

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

41. Kvite gali būti išspausdinti ir kiti papildomi rekvizitai.

42. Specializuoti kasos aparatai gali nespausdinti šio Aprašo 35.2.8 ir 35.2.9 punktuose nurodytų duomenų ir (ar) privalo spausdinti papildomus duomenis, jeigu tai numatyta Valstybinės mokesčių inspekcijos patvirtintuose Kasos aparatų bei prekybos (paslaugų teikimo) automatų, įtraukiamų į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą, techniniuose reikalavimuose.

Specializuoti keleivinio transporto kasos aparatai gali naudoti elektroninę kontrolinę juostą. Įsigaliojus šiai tvarkai, aptarnavimo įmonės specialistas, atlikdamas pirmąjį kasos aparato remontą ar profilaktinę apžiūrą, privalo suprogramuoti (nustatyti) kasos aparatą taip, kad gamintojo nustatytu būdu būtų naudojama ir spausdinama specializuotų keleivinio transporto kasos aparatų elektroninė kontrolinė juosta, išskyrus tuos atvejus, kai iki šios tvarkos įsigaliojimo įrengtuose ir teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje užregistruotuose kasos aparatuose gamintojas nėra numatęs galimybės spausdinti elektroninę kontrolinę juostą arba keleivių bilietuose (kvituose) spausdinami šio Aprašo 38 punkte nurodyti išvykimo ir atvykimo stotelių pavadinimai ir dėl šios priežasties nėra techninių galimybių papildomai spausdinti kontrolinę juostą.

Keleivinio kelių transporto priemonėse įrengtų kasos aparatų spausdinami kvitai, kuriuose yra visi susisiekimo ministro nustatyti privalomi rekvizitai, gali būti naudojami kaip bilietai, tačiau jiems taikomi visi šio Aprašo reikalavimai

Punkto pakeitimai:

Nr. [1799](#), 2002-11-19, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4994 (2002-11-22), i. k. 1021100NUTA00001799

Nr. [1345](#), 2003-10-29, *Žin.*, 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Nr. [844](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

43. Visi kasos aparato kvito duomenys turi būti išspausdinti lietuvių kalba.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44. Ūkio subjektai, kuriems užfiksuota nefiskalinių kasos aparatų duomenų klastojimo faktų (sumuojantieji skaitikliai neteisėtai nustatomi į nulinę padėtį, neteisėtai įformintos grąžinamos prekės, nepagrįstai mažinamos kasos aparatu įregistruotos įplaukos, imituojamas jų registravimas) arba nustatyta, kad jie naudoja pakeistos konstrukcijos ar programos nefiskalinius ar fiskalinius kasos aparatus, privalo visus tokius kasos aparatus ne vėliau kaip per 30 dienų nuo minėtųjų pažeidimų nustatymo pakeisti naujais fiskaliniais kasos aparatais. Naudoti keistinus kasos aparatus draudžiama nuo pažeidimų nustatymo dienos, kitaip šie kasos aparatai prilyginami be nustatytąja tvarka įregistruoto techninio paso naudojamiems kasos aparatams. Iki įrengiami nauji fiskaliniai kasos aparatai, darbas gali būti organizuojamas, kaip numatyta šio Aprašo 27 punkto ketvirtojoje pastraipoje.

Pakeistieji kasos aparatai negali būti perregistruoti kito ūkio subjekto vardu, o ne vėliau kaip per 30 dienų nuo minėtųjų pažeidimų nustatymo turi būti perduoti aptarnavimo įmonei sunaikinti (utilizuoti).

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

45. Subjektai, pažeidę šio Aprašo reikalavimus, atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1799](#), 2002-11-19, Žin., 2002, Nr. 112-4994 (2002-11-22), i. k. 1021100NUTA00001799

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1345](#), 2003-10-29, Žin., 2003, Nr. 102-4606 (2003-10-31), i. k. 1031100NUTA00001345

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1250](#), 2004-10-05, Žin., 2004, Nr. 148-5361 (2004-10-07), i. k. 1041100NUTA00001250

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [844](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3654 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000844

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [491](#), 2008-05-21, Žin., 2008, Nr. 61-2315 (2008-05-29), i. k. 1081100NUTA00000491

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1193](#), 2009-09-30, Žin., 2009, Nr. 118-5070 (2009-10-03), i. k. 1091100NUTA00001193

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [5](#), 2011-01-12, Žin., 2011, Nr. 6-215 (2011-01-15), i. k. 1111100NUTA00000005

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [297](#), 2011-03-16, Žin., 2011, Nr. 33-1543 (2011-03-19), i. k. 1111100NUTA00000297

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [661](#), 2011-06-08, Žin., 2011, Nr. 71-3406 (2011-06-11), i. k. 1111100NUTA00000661

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1262](#), 2011-10-27, Žin., 2011, Nr. 133-6317 (2011-11-08), i. k. 1111100NUTA00001262

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [566](#), 2012-05-23, Žin., 2012, Nr. 60-3024 (2012-05-26), i. k. 1121100NUTA00000566

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 1283 "Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo